

Vragen en antwoorden rondom Tankenpark Delfzijl:

Zijn alle tanks in het park, ook die met schuimvormend afdekmiddel, bestand tegen zware bevingen?

De tanks die op NAM's tankenpark staan zijn robuust ontworpen, maar niet ontworpen om bestendig te zijn tegen de mogelijke effecten van zwaardere aardbevingen. NAM verricht om die reden voor al haar locaties onderzoek naar de aardbevingsbestendigheid van de op de locaties aanwezige installaties. Ook voor het tankenpark wordt dergelijk onderzoek verricht. Het onderzoek naar deze locatie is nog niet afgerond. Op basis van de eerste gegevens is er geen reden aan te nemen dat de stabiliteit van de tanks niet bestand zal zijn tegen de mogelijke effecten van een zwaardere aardbeving.

Hoe kan lekkend en/of brandend condensaat worden afgedekt als er geen schuimvormend middel voorhanden is, omdat de bijbehorende tanks gebarsten zijn?

Rondom alle tanks zijn zogeheten bund walls aangebracht, dat is een aarden talud waarbinnen de vloeistof opgevangen wordt bij lekkage. De capaciteit van de bund walls is afgestemd op de inhoud van de tanks.

Het optreden van een scheur in een schuimtank is niet aannemelijk. Mocht aardgascondensaat lekken of ontbranden, dan kan zowel binnen als buiten de condensaat tanks schuim worden ingezet. Dit kan uit de daarvoor aanwezige tanks afkomstig zijn, dan wel vanaf een andere locatie worden aangevoerd.

Als er geen schuim kan worden ingezet, dan wordt het aardgascondensaat in geval van lekkages afgevoerd. Bij brand zal de brandweer een andere bestrijdingsmethode kiezen.

Volgens het handboek van NAM bepaalt de brandweer wanneer het schuim mag worden ingezet. Maar brandweertaken mogen pas op het tankenpark komen als NAM dit veilig acht. Wordt een en ander op afstand vastgesteld? En wat is het nut van dergelijke vertragende en verwarrende voorzorgsmaatregelen, wanneer iedere seconde telt?

Het spreekt voor zich dat bij een calamiteit iedere seconde telt, en zo ook veiligheid en zorgvuldigheid. Het is mede daarom dat de brandweer pas op aangeven van NAM het terrein betreedt om eventuele risico's voor de brandweer te voorkomen. Dit is een afspraak die wij met de brandweer hebben gemaakt en welke is vastgelegd in het Locatie Noodplan van NAM.

Het koelen van de tanks met water start automatisch; dit is niet afhankelijk van de brandweer. Het schuim wordt handmatig ingezet door de brandweer. Dit gebeurt in het pomphuis, waar de nodige afsluiters moeten worden bediend.

Is het tankenpark permanent bemand? Naar verluidt kan het 's avonds en in het weekend 30-60 minuten duren voor er iemand aanwezig is. En dat terwijl de eerste 15 minuten van cruciaal belang zijn voor de veiligheid van omwonenden. Hoe verhoudt zich dit tot de strenge veiligheidseisen waar zowel NAM als Shell prat op gaat?

Het tankenpark is bemand tijdens reguliere werktijden. Buiten de reguliere werktijden wordt de locatie gemonitord vanuit het Productie Coördinatie Centrum in Hoogezand-Sappemeer. Het tankenpark kan in geval van een calamiteit vanuit dit centrum 'ingesloten' worden. Aan de hand van camerabeelden kan op afstand advies gegeven worden aan de commandant van de brandweer.

De pijpleidingen die het aardgascondensaat vanuit alle hoeken en gaten van het Groningenveld naar Delfzijl transporteren, worden gereinigd en geïnspecteerd middels pigging. Kunt u bevestigen dat noch de vele doodlopende stukken, noch de pijpleiding op het tankenpark zelf worden meegenomen in die routine?

Voor het bewaken van de integriteit van onze ondergrondse leidingen worden diverse onderhoudsroutines voor inspectie en preventie uitgevoerd, waarvan pigging er één is. De meetgegevens worden allemaal met elkaar vergeleken en indien er aanleiding bestaat een leiding nader te inspecteren, dan wordt deze opgegraven.

Voor bovengrondse leidingen bestaan andere inspectieroutines. De leidingen op het tankenpark worden aan deze standaard-routines onderworpen.

Welke aanvullende maatregelen treft NAM om lekkage te voorkomen en vervuiling in de grond met de zwaar giftige en kankerverwekkende stoffen benzeen, toluen, ethyleen en xyleen (BTEX) tegen te gaan? Het lijkt erop dat NAM / Shell in Groningen hetzelfde beleid hanteert als in Nigeria. Het enige verschil is dat er bij ons niet illegaal van de leidingen wordt getapt.

De leidingen worden gebruikt binnen de daarvoor bestemde en geldende ontwerpcriteria. Overschrijding van deze criteria is niet mogelijk aangezien beveiligingsystemen ingrijpen als een overschrijding wordt geconstateerd.

NAM inspecteert haar leidingen periodiek en neemt vanzelfsprekend maatregelen indien uit deze inspecties blijkt dat onderhoud noodzakelijk is. Dit kan bijvoorbeeld bestaan uit een (gedeeltelijke) vervanging van een leiding. Treedt er onverhoopt een lekkage op, dan neemt NAM maatregelen en wordt de grond gesaneerd.

Er zijn lekkende stukken condensaatleiding aangetroffen die moeten worden vervangen (in Weiwerd en Geefsweer). Waarom wacht NAM tot 2016 met het aanvragen van een vergunning voor volledige vervanging van alle condensaatleidingen, uit te voeren in 2017?

Er is geen sprake van lekkage in de leiding die voor het transport van het water/aardgascondensaat wordt gebruikt. Er is ook geen sprake van een onveilige of een risicovolle situatie voor mens of milieu.

NAM heeft twee leidingen beschikbaar voor het transport van water/aardgascondensaat. Van beide leidingen is één in gebruik voor het transport, de andere leiding dienst als reserve. Beide leidingen zijn niet gelijktijdig in gebruik. NAM voert op dit moment onderhoudswerkzaamheden uit bij Geefsweer, dit is de leiding die niet in gebruik is. De aanleg van een nieuwe leiding is op dit moment in voorbereiding.

Door de drukgolf van een eventuele explosie zullen vele ramen in de omgeving sneuvelen. Wat heeft het dan voor zin dat Veiligheidsregio Groningen omwonenden als enig advies geeft bij calamiteiten ramen en deuren te sluiten?

Een explosie van een tank met aardgascondensaat is niet realistisch omdat op deze locatie geen sprake is van opslag onder hoge druk (de druk is slechts enkele millibar) of opslag van gassen. Het is een gesloten systeem zonder lucht. Het aardgascondensaat is een vloeistof die weliswaar kan ontbranden, maar niet kan exploderen. De eventuele risico's beperken zich daarmee tot brand of lekkage, met een emissie van stoffen als gevolg. Het advies van de Veiligheidsregio heeft op die situatie betrekking.

Aardgascondensaat is zeer brandbaar. Ramen en deuren sluiten zal niet voorkomen dat huizen en flats in de omgeving bij een ontploffing na een zware beving in vlammen opgaan. Er zullen vele slachtoffers vallen. Ook kunnen mensen tot op de provinciale weg door hittestraling ernstige brandwonden oplopen. Vindt u dit acceptabele risico's?

De aanname dat er ontploffing kan ontstaan is niet juist, zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven. Daarmee is ook het scenario dat in de vraag is geschetst niet aan de orde.

Een eventuele brand heeft vanzelfsprekend - afhankelijk van bijvoorbeeld de windrichting en het weer - effecten op de omgeving. Die effecten kunnen worden voorkomen of worden beperkt door het koelen van de tanks en het gebruik van schuim.

De inzet van NAM en de betreffende hulpdiensten is erop gericht slachtoffers te voorkomen, ten aanzien van hulpdiensten, omwonenden, passanten en personeel.

De burgemeester van Delfzijl heeft ruim twee jaar geleden om een risico-analyse van Chemiepark Delfzijl gevraagd. Hoewel Minister Kamp vandaag heeft gesteld dat er geen acuut gevaar is, heeft NAM nog altijd geen risicoanalyse verstrekt, noch van het Chemiepark, noch van het tankenpark aardgascondensaat. Waarom niet? Bent u het met me eens dat bij onzekerheid of onduidelijkheid over de risico's het voorzorgsbeginsel dient te gelden?

De risico-analyse voor Chemiepark Delfzijl wordt door de bedrijven op het chemiepark uitgevoerd in samenwerking met het Rijk; NAM is daar niet verantwoordelijk voor. NAM heeft uiteraard wel overleg met het Chemiepark en deelt haar kennis met de bedrijven.

Hoewel onze locatie naast dit chemiepark is gevestigd, maakt NAM's tankenpark geen deel uit van Chemiepark Delfzijl. Ook valt het tankenpark niet onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen, waar enkele van de bedrijven op het Chemiepark wel onder vallen. Die bedrijven hebben de wettelijke verplichting een rampbestrijdingsplan op te stellen. NAM heeft voor het tankenpark noodplannen opgesteld waarover de brandweer de beschikking heeft.

De oorzaak van een calamiteit kan zeer divers zijn, waarvan een aardbeving er één is. De inzet van NAM en de brandweer is niet gericht op de oorzaak van de calamiteit, maar op effecten daarvan. Die effecten en de risico's zijn in de noodplannen in kaart gebracht.

Bij een eventuele dijkdoorbraak is scheuren van de tanks niet uitgesloten. Het condensaat zal als een olievlek over het water liggen, waardoor de hele haven van Delfzijl in brand kan vliegen, om van vervuiling van het water maar niet te spreken. Indammen van gelekt aardgascondensaat is notoir lastig, aangezien de vloeistof snel ontvlamt. Schepen met een interne verbrandingsmotor kunnen in de geschetste situatie niet worden verplaatst vanwege brand- en explosiegevaar.

Een scenario waarin aardgascondensaat in de haven terecht kan komen is niet realistisch. Doet deze situatie zich toch voor, dan vormt het condensaat een zeer dunne filmlaag op het water en zal het zich vermengen met het oppervlaktewater. Aardgascondensaat is daarnaast een vluchtige stof die snel verdampt.